

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی آذربایجان غربی

معاونت تحقیقات و فناوری

مدیریت توسعه فناوری سلامت

آیین نامه مالکیت فکری

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دی ماه 1400

مقدمه:

زمانی که سخن از دارایی و مالکیت به میان می آید ناخواسته ذهن انسان به سمت دارایی های قابل لمس و عینی مانند پول، زمین و غیره سوق پیدا می کند در حالی که در دنیای امروز یکی از مهمترین مصادیق مالکیت مربوط به دارایی های غیر قابل مشاهده می باشد و همانقدر که غیر قابل مشاهده می باشند چندین برابر هم بیشتر از دارایی های ملموس دارای گردش مالی می باشند، در این میان دانشگاه علوم پزشکی ارومیه با توجه به رسالت خود در حمایت از تفکرهای خلاق، پژوهش های دانشگاهی و فعالیت های فناورانه سلامت محور به اهمیت سرمایه های انسانی خود به ویژه اعضای هیئت علمی، کارکنان و دانشجویان به عنوان منابع اصلی دارایی های غیر مشهود واقف بوده و مصمم است تا با ایجاد و افزایش انگیزه در بین نیروهای انسانی همراه با حفظ حقوق مالکیت فکری دانشگاه، قدمی مهم و پایدار در راستای نیل به اهداف عالی دانشگاه، تداوم و پایداری سلامت جامعه بردارد.

سیاست های کلی و سوگیری های دانشگاه در مورد مالکیت های فکری به نحوی اخذ گردیده تا بتواند در راستای اهداف دانشگاه، افراد متخصص و فناور دانشگاه را به سمت انجام فعالیت های نوآورانه و فناورانه تشویق و ترغیب نماید و همزمان شفاف سازی های لازم را در مورد چگونگی تسهیم مالکیت فکری دانشگاه و جلوگیری از انحصار دانش را انجام دهد.

بنابراین هدف اصلی از تدوین و به کارگیری این آئین نامه تشویق افراد مستعد دانشگاه و جامعه و ترغیب آن ها به افزایش تلاش خود می باشد تا از این رهگذر، تحقق وظایف دانشگاه برای توسعه علم و فناوری سلامت و فراهم نمودن زمینه حمایت از حقوق مالکیت فکری در دانشگاه سرعت بیشتری یابد. بدیهی است به کارگیری و اجرای این آیین نامه، زمینه توسعه و تجاری سازی نتایج حاصل از دارایی های فکری را با ایجاد انگیزه برای پدیدآورنده و نیز حفظ منافع جامعه و دانشگاه علوم پزشکی ارومیه فراهم می سازد.

ماده 1) اهداف آیین نامه:

- 1-1 کمک به گسترش علم و جهت دهی به دارایی های فکری های حوزه سلامت.
- 1-2 ایجاد ساختار حمایتی برای فعالیت های علمی و تحقیقاتی حوزه سلامت.
- 1-3 فراهم نمودن زیرساخت های لازم جهت بهره برداری انتفاعی پژوهشگران و مؤسسات علمی و پژوهشی از نتایج تحقیقات خود (تبدیل علم به ثروت).
- 1-4 ترویج و تقویت فعالیت های خلاقانه و حرکت به سمت اهداف آموزشی، تحقیقاتی و فناوری دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی در حوزه سلامت.

- 1-5 توسعه پژوهش های کاربردی در راستای گسترش ارتباط پژوهشگران دانشگاه با صنایع، دستگاه های اجرایی و جامعه و کمک به توسعه اقتصاد دانش بنیان.
- 1-6 حمایت از تحقیقات و فعالیت های علمی که منجر به ایجاد دارایی فکری گردد.
- 1-7 تعیین اصول و چهارچوب کلی برای تقسیم منافع، تعهدات و سهم پژوهشگر، فناور، پدیدآورنده و دانشگاه از زمان شروع مالکیت فکری (براساس مصوبه کمیته مالکیت فکری) منجر به حصول حق امتیاز می گردد.
- 1-8 تقویت اتحاد و یکپارچگی و آزادی عمل در خلق ثروت از مالکیت فکری به منظور حمایت از تلاش ها و فعالیت های جامعه علمی.
- 1-9 تعیین یک چهارچوب مشخص در توسعه روابط اقتصادی دوجانبه و حمایت و ایجاد انگیزه در جهت توسعه نوآوری ها و افزایش سوددهی فعالیت های علمی.
- 1-10 مدیریت نوآوری و ایجاد ساختار سازماندهی شده برای حفظ و حمایت از مالکیت فکری.
- 1-11 فراهم نمودن امکانات توسعه فرصت های شغلی برای جامعه علمی از مسیر حمایت از توسعه فعالیت های نوآورانه.
- 1-12 فراهم نمودن زیرساخت جهت امکان سرمایه گذاری در بخش تحقیقات کاربردی.
- 1-13 تشویق و اطلاع رسانی به پژوهشگران برای استفاده از نظام مالکیت فکری و جلوگیری از هرگونه تبعیض در بهره برداری و قانون مند سازی آن.
- 1-14 شناسایی و معرفی ظرفیت های موجود در منطقه داخل و خارج کشور برای توسعه فناوری.
- 1-15 کمک به تبیین ساختار اجرایی، فرآیندهای کاری و تعریف جایگاهی نظام مند، پویا و کارآمد برای واحد مالکیت فکری دانشگاه در حوزه سلامت.

ماده (2) تعاریف

در این آیین نامه ، کلیه تعاریف مالکیت فکری، اختراع، نوآوری (ابداع)، ثبت دارایی های فکری، مخترع، گواهینامه اختراع، مالک اختراع و حق امتیاز، مطابق قوانین سازمان جهانی مالکیت های فکری (WIPO¹)، اسناد بالادستی و قوانین کشور تعریف و ارائه شده اند. منظور از دانشگاه نیز دانشگاه علوم پزشکی ارومیه می باشد.

---

1 . World International Property Organization

2-1 دارایی فکری

دارایی فکری به تراوشات و آفریده‌های ذهن انسان مانند اختراعات، کارهای هنری و ادبی، علائم، اسامی و تصاویر استفاده شده در تجارت گفته می‌شود که در مباحث حقوقی بین المللی به دارایی فکری (IP²) معروف است. دارایی فکری شامل دارایی‌های صنعتی از قبیل پتنت (اختراع)، علائم تجاری، طرح‌های صنعتی و نشانه‌های جغرافیایی، نرم‌افزار، مواد بیولوژیک و حق نشر از قبیل آثار ادبی، فیلم‌ها، موسیقی، کارهای هنریو طراحی‌های معماری است. یعنی نباید دارایی فکری را همواره فقط اختراع در نظر گرفت و قوانین مربوط به اختراعات را در مورد آن لحاظ نمود. بلکه اختراع یکی از انواع دارایی‌های فکری است و قوانین مربوط به خود را داراست. مثلاً اثر ادبی یک شاعر دارایی فکری وی محسوب می‌شود و از قوانین حق نشر پیروی می‌کند ولی به منزله اختراع نیست.

2-2 حقوق مالکیت فکری

تعریفی که سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) از مالکیت فکری کرده عبارت است از حقوق قانونی که افراد به واسطه فعالیت‌هایی که در زمینه‌هایی از قبیل صنعتی، علمی، ادبی، هنری و غیره بدست می‌آورند را گویند. به بیانی دیگر، مالکیت فکری (معنوی) یا حقوق فکری به حقوقی گفته می‌شود که به صاحبان آن حق بهره‌وری از فعالیت‌های فکری و ابتکاری انسان را می‌دهد و ارزش اقتصادی و قابلیت داد و ستد دارد ولی موضوع آن شیء معین مادی نیست. حقوق پدیدآورندگان آثار ادبی یا هنری یا مالکیت ادبی و هنری معروف به حق مؤلف یا حق تکثیر، حق اختراع، حقوق تاجران و صنعتگران نسبت به نام، علائم تجاری و صنعتی و اسرار تجاری معروف به مالکیت تجاری و صنعتی از انواع مالکیت‌های فکری است.

دکتر کاتوزیان، حقوق معنوی را چنین تعریف کرده است: «حقوقی است که به صاحب آن اختیار اجازه می‌دهد تا با انحصار از منافع و شکل خاصی انتفاع از فعالیت و فکر انسان استفاده کند». برخی نویسندگان نام «مالکیت‌های فکری» را برای این حقوق ترجیح می‌دهند از آن جهت که منشا این حقوق فکر و اندیشه انسان است اما برخی دیگر واژه «مالکیت معنوی» را مناسب‌تر می‌دانند از این جهت که برخی از این حقوق مانند سرقتی بر اثر فکر و اندیشه تولید نمی‌شوند بلکه فقط به دلیل این که وجود مادی ندارد در قلمرو این حقوق جای می‌گیرند مشخصات مشترک انواع مالکیت‌های فکری غیر قابل لمس بودن، انحصاری بودن، قانونی بودن و محدود بودن به ناحیه خاص است. تفاوت این نوع مالکیت با مالکیت کلاسیک در آن است که موضوع آن یک اثر فکری و تراوش‌های ذهنی انسان است و نه یک پدیده معین مادی. مالکیت فکری ماهیتی مرکب از حقوق مالی و حقوق غیرمالی و مربوط به شخصیت

انسان دارد. این ماهیت ترکیبی به‌ویژه در زمانی که نویسنده‌ای حق انتشار اثر خود را به ناشر واگذار می‌کند مشخص می‌شود. چیزی که با این قرارداد منتقل می‌شود حق انتشار مادی و بهره‌برداری مالی از اثر است اما حق شخصی نویسنده برای دفاع از اثر و تجدیدنظر در آن باقی است و این بخش از حقوق وی که به حقوق معنوی یا حقوق اخلاقی شهرت دارد همچون دیگر حقوق مادی قابل انتقال نیست. نسبت به واژه مالکیت در نام این حقوق نیز این ایراد وارد شده که حقوق مربوط به پدیده‌های موضوع مالکیت فکری هرچند به مالکیت شباهت دارد ولی اوصاف مالکیت را ندارد.

حقوق مادی مالکیت فکری دقیقاً به مثابه سایر حقوق مالکیت می‌باشند. این حقوق امکان پیشگیری از استفاده غیرمجاز از دارایی‌های فکری را به خالق و یا مالک اختراعات، علائم تجاری و یا کارهای دارای حق نشر می‌دهد. در واقع حقوق مادی مالکیت فکری، حقوقی انحصاری هستند که اجازه بهره‌برداری انحصاری از دارایی فکری را به خالق و یا مالک یک دارایی فکری برای مدت زمانی مشخص اعطا می‌کند و به موجب همین مالکیت می‌تواند این حقوق را به اشکال مختلف و به اشخاص مختلف واگذار نماید.

۱. در کنار حقوق مادی شاهد حقوق معنوی نیز می‌باشیم که دایمی و غیر قابل انتقال می‌باشند بطور مثال خالق یک رمان تا همیشه خالق آن اثر می‌باشد یا مخترع یک دستگاه ولی امکان انتقال نام خالق این آثار به نام شخص دیگر محال می‌باشد. در این آیین نامه منظور از مالکیت فکری فقط حقوق مادی آن می‌باشد و در مورد مالکیت معنوی فقط از لفظ مالکیت معنوی استفاده خواهد شد.

مالک دارایی های فکری: مالک دارایی فکری در این آیین نامه به فرد حقیقی یا حقوقی اطلاق می‌گردد که حقوق مادی و معنوی دارایی فکری با او می‌باشد یا به هر طریق قانونی اجازه بهره‌برداری از دارایی فکری را دارد.

پدیدآورنده دارایی فکری: به فرد یا افراد حقیقی اطلاق می‌گردد که یکی از مصادیق دارایی فکری را به نحوی ایجاد کرده باشند (لازم بذکر است افراد حقوقی فقط می‌توانند به عنوان مالک دارایی فکری باشند و نمی‌توانند به عنوان پدید آورنده ظاهر گردند).

تبصره 1- در مورد اختراعات، پدیدآورنده یا مخترع، فردی است که در خلق حداقل یکی از دعاوی اختراع نقش خلاقانه داشته باشد.

۲-۳ پژوهشگر:

اشخاص شاغل در دانشگاه مانند دانشجویان در حال تحصیل، اعضای هیأت علمی یا کارکنان و یا دانشجویان فارغ‌التحصیل دانشگاه و اشخاصی که از منابع دانشگاه استفاده می‌کنند یا کار پژوهشی خود را در دانشگاه

انجام می‌دهند و یا در پروژه تحقیقاتی تحت نظارت دانشگاه که منابع مالی آن توسط حامیان خارج دانشگاه تامین شده است، شرکت می‌کنند.

۲-۴ پژوهشگر مهمان :

افرادی که با دانشگاه در ارتباط هستند بدون اینکه کارمند یا دانشجوی آن باشند. پژوهشگران مهمان می‌توانند برای اهداف مختلف شامل دوره فرا دکتری، فرصت مطالعاتی، دوره های کوتاه مدت و بلند مدت آموزشی یا پژوهشی، انجام پروژه‌های کسر خدمت و یا جایگزین خدمت و سایر فعالیت های پژوهشی، در دانشگاه حضور داشته باشند.

۲-۵ **واگذاری امتیاز بهره برداری از دارایی فکری:** مالک یا صاحب حقوق مادی دارایی فکری می‌تواند مطابق قوانین مالکیت فکری و صنعتی (پیوست ۱) بر جامعه امتیاز بهره برداری را به فرد متقاضی بهره برداری از آن مالکیت انتقال دهد.

۲-۶ **حامی:** افرادی حقیقی یا حقوقی ای (اعم از دولتی یا غیر دولتی) هستند که در کنار دانشگاه و پدید آورنده در ایجاد دارایی فکری (معمولا از طریق حمایت مالی) سهیم می‌باشند.

2-7 **تجاری سازی:** هرگونه کسب درآمد از دارایی فکری از طریق فروش و واگذاری حق بهره‌برداری.

2-8 **منابع دانشگاه :** هرگونه بودجه، امکانات، تجهیزات، مواد مصرفی و منابع انسانی که به صورت مستقیم یا غیر مستقیم توسط دانشگاه تأمین شده باشد.

۲-۹ **اسرار تجاری دانشگاه:** هر نوع دانش، اطلاعات، راه حل یا داده‌های مربوط به تحقیقات دانشگاه، که حدود محرمانگی آن توسط دانشگاه اعلام شده است و افشای عمومی یا دریافت آن توسط اشخاص ثالث می‌تواند به منافع تحقیقاتی و اقتصادی دانشگاه آسیب بزند.

۲-۱۰ **افشای عمومی:** هر گونه افشای غیرمحرمانه اطلاعات مربوط به ایده و یا اختراع، افشای عمومی است. مصادیق افشای عمومی عبارتند از: انتشار مقالات علمی اعم از چاپ شده و یا قابل دسترسی به صورت آنلاین، انتشار چکیده دستاوردهای علمی، انتشار پایان‌نامه کارشناسی ارشد، یا رساله دکتری اعم از چاپ شده و یا قابل دسترسی به صورت آنلاین، ارائه در جلسه عمومی دفاع از پایان‌نامه و یا رساله، ارائه‌های عمومی به صورت سخنرانی و یا پوستر، ارائه در سمینارهای داخل دانشگاه، و اطلاعات منتشر شده به صورت آنلاین و یا در قالب بولتن خبری.

۲-۱۱ **شرکت زایشی:** شرکتی که توسط دانشگاه و یا یکی از ذینفعان مرتبط با دانشگاه برای بهره‌برداری از دارایی فکری، ایجاد شده است.

ماده (3) چهارچوب اجرایی واحد مالکیت فکری دانشگاه علوم پزشکی ارومیه :

3-1 واحد مالکیت فکری :

با عنایت به لزوم راه اندازی واحد حمایت از مالکیت فکری (موضوع نهادهای ضروری در بند الف مربوط به راهبردهای نقشه جامع سلامت کشور) و جهت راه اندازی واحدهای متناظر در دانشگاه های علوم پزشکی و به منظور ایجاد واحدهای لازم در امور پژوهشی پزشکی جهت تقویت زمینه های علمی و فنی پزشکی (موضوع ماده 5 قانون تشکیل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب 1364)، کلیه دانشگاه های علوم پزشکی و مؤسسات تحقیقاتی و فناوری وابسته به وزارت بهداشت موظف به تصدی امور مالکیت فکری می باشند.

3-1-1 تشکیل واحد مالکیت فکری :

در راستای اعمال سیاست های حمایتی برای طرح های فناورانه حوزه سلامت به ویژه اختراعات، این واحد در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه تشکیل گردید که تسهیل در امور ثبت اختراع و کمک به مخترعین حوزه سلامت از اهم اهداف آن می باشد. دانشگاه می تواند حسب نیاز خود، یا یکی از مدیران مرتبط با فناوری را مسئول این امر نماید یا با تأیید هیات امناء مدیر مستقلى را برای این امر در نظر بگیرد.

الف: مدیران این واحدها باید آشنایی کامل با مبانی، اصول و روش های اجرایی مالکیت فکری داشته باشند و مورد تأیید واحد مربوطه در وزارت بهداشت باشند.

ب: جهت پیشبرد امور مالکیت فکری باید حداقل یک کارشناس اداره فناوری که در زمینه مالکیت فکری آموزش دیده به انجام این امور بپردازد.

ج: کلیه امور مربوط به مالکیت فکری توسط واحد مالکیت فکری دانشگاه و بر اساس فرمت های ارائه شده توسط وزارت بهداشت انجام خواهد شد.

3-1-2 شرح وظایف واحد مالکیت فکری:

1. جمع آوری اطلاعات دارایی های فکری پدیدآمده در دانشگاه از طریق تعامل با واحدهای مختلف دانشگاه و ثبت و نگهداری مدارک مربوط به ثبت دارایی های فکری.

2. مشاوره درباره نحوه حفاظت و ثبت دارایی فکری و همکاری در تنظیم ادعانامه های ثبت اختراع برای افرادی که در این خصوص با دانشگاه در ارتباط هستند.

3. تنظیم دستور کار و تشکیل منظم کمیته مالکیت فکری

4. ابلاغ و اجرای مصوبات کمیته مالکیت فکری

5. مشارکت در کمیته هماهنگی مالکیت فکری کلان منطقه با حضور مسئولین واحدهای مذکور با مدیریت دبیر کلان منطقه به منظور همکاری و تبادل تجربیات و توانمندسازی واحدهای مذکور در دانشگاه های عضو

6. برنامه ریزی جهت آموزش مالکیت فکری برای جامعه هدف، داوران و برگزارکنندگان کارگاههای مورد نیاز
7. داوری اختراعات توسط داوران آموزش دیده و مورد تایید وزارت بهداشت، در مواردی که دانشگاه به عنوان مرجع استعلام می باشد.
8. نظارت بر کار داوران و گزارش تخلفات آنان به هیات های رسیدگی به تخلفات دانشگاه
9. اخذ تعهد محرمانگی برای داوران، کارشناسان و مدیرانی که با ادعانامه های اختراع دیگران سر و کار دارند (جهت افشای دارایی فکری توسط پدیدآورنده آن برای واحد مالکیت فکری)
10. نظارت بر قراردادهای و موافقت نامه ها در جهت کسب پروانه و بهره برداری از دارایی فکری و ارجاع آن به شورای فناوری جهت تصویب نهایی
11. انجام هماهنگی های لازم در خصوص اطلاع رسانی و انتشار دستاوردها اعم از مکتوب، شفاهی و یا الکترونیکی (با ذکر نام دانشگاه)
12. پرداخت سهم دانشگاه و نیز تقبل تمام یا قسمتی از سهم پدیدآورنده دارایی فکری از هزینه ثبت آن با مجوز کمیته مالکیت فکری و هیات امناء
13. ارتباط و همکاری با نهادها و سازمان های داخلی و خارجی در راستای انجام وظایف محوله
14. در مواردی که پدید آورنده تمایلی به ثبت دارایی فکری نداشته باشد ولی منافع دانشگاه ثبت آن را ایجاب نماید، واحد مالکیت فکری دانشگاه موظف است نسبت به ثبت دارایی مذکور اقدام نماید.
15. گزارش متخلفین از مقررات مالکیت فکری و اعلام ضرر و زیان دانشگاه به اداره حقوقی جهت تادیه خسارت، نظیر پنهان کردن قرارداد با محل دیگری که مانع واگذاری کلیه حقوق به دانشگاه شود، و یا افشای عمومی دارایی فکری بدون هماهنگی با واحد مالکیت فکری و به صورتی که باعث زیان دانشگاه شود. بدیهی است کسانی که در حفظ حقوق دانشگاه کوتاهی می نمایند از حمایت های مادی و معنوی از دارایی فکری محروم می گردند.
16. احراز و تعیین سهم مالکیت هر یک از ذی نفعان (پدید آورندگان، دانشگاه و حامیان) از حقوق مادی حاصل از دارایی های فکری و یا در صورت عقد قرارداد "تسهیم درآمد از تجاری سازی نیز بر عقد و تنظیم این قرارداد نظارت کامل داشته باشد.

3-2 کمیته مالکیت فکری:

سیاست گذاری، برنامه ریزی، تدوین محتوا و تصمیم گیری در مورد مالکیت فکری در دانشگاه توسط کمیته مالکیت فکری دانشگاه انجام می شود. اعضای کمیته با پیشنهاد معاون تحقیقات و فناوری و حکم رئیس دانشگاه برای مدت 2 سال انتخاب می گردند و این مدت قابل تمدید خواهد بود.

1-2-3 اعضای پیشنهادی کمیته مالکیت فکری:

1. معاون تحقیقات و فناوری دانشگاه یا نماینده ایشان: رئیس کمیته
2. مدیر توسعه فناوری دانشگاه: جانشین رئیس کمیته
3. مسئول دفتر حقوقی دانشگاه یا یک نفر حقوقدان آشنا با مالکیت فکری
4. سه نفر اعضای حقیقی خبره در زمینه مالکیت فکری (که حداقل یک نفر از اعضا هیأت علمی همان دانشگاه می باشد. دانشگاه می تواند از سایر ارگان ها نظیر اتاق بازرگانی استفاده نماید)
5. مدیر ارتباط با صنعت یا مسئول تجاری سازی دانشگاه.
6. مدیر آموزش و تحصیلات تکمیلی دانشگاه.
7. مسئول واحد مالکیت فکری دانشگاه : دبیر کمیته
8. داور تخصصی اختراع مطرح در دستور جلسه (عضو مدعو که حق رأی ندارد)

توضیحات:

- الف) حضور معاون تحقیقات و فناوری یا مدیر توسعه فناوری دانشگاه بعنوان رئیس جلسه الزامی است.
- ب) جلسه کمیته با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و دستور کار کمیته با رای اکثریت حاضر در جلسه، مصوب می گردد.

2-2-3 شرح وظایف کمیته مالکیت فکری:

1. تعیین سیاست مالکیت فکری دانشگاه منطبق با ابلاغ اسناد بالادستی که به تایید هیات امناء رسیده باشد.
2. تعیین سهم دانشگاه و هر یک از ذینفعان بر حسب مورد و توافق طرفین، در گواهی های ثبت اختراع یا منافع حاصل از دارایی های فکری با در نظر گرفتن معیارهایی مانند میزان اتکای دارایی فکری حاصله بر امکانات و منابع دانشگاه و یا فکر پدیدآورنده آن و با توجه به شرایط اقتصادی و با رعایت قوانین و مقررات کشور و بر اساس آیین نامه مالکیت فکری دانشگاه.

3. بررسی و تعیین تکلیف موارد اختلاف بین استاد و دانشجو یا مجری طرح و سایر ذینفعان در خصوص تقسیم سهم هریک از پدیدآورندگان دارایی فکری در مواردی که دانشجو یا همکاران طرح پژوهشی یا فناورانه، صورتجلسه تقسیم سهم افراد را که توسط استاد یا مجری طرح تنظیم شده، نپذیرند.
4. بررسی مدارک و تایید ادعای پدیدآورنده دارایی فکری مبنی بر عدم استفاده موثر از منابع و امکانات دانشگاه در ایجاد دارایی فکری، جهت اعلام مکتوب توسط دانشگاه به مدعی.
5. صدور مجوز استفاده از نام و آرم دانشگاه و تعیین شرایط آن جهت انعقاد در طی قرارداد جداگانه.
6. در مواردی که بنا به تشخیص کمیته مالکیت فکری، افشای یک دارایی فکری مانع ثبت آن و باعث زیان دانشگاه شود بایستی دستور منع افشای عمومی دارایی فکری مذکور را صادر نماید.
7. در مواردی که منع افشای عمومی یک دارایی فکری مانند یک مقاله ارتقا پژوهشگر یا فراغت از تحصیل دانشجو را به تعویق بیندازد، کمیته مالکیت فکری بایستی بررسی های لازم را انجام و امتیازات مربوطه را تعیین نماید.
8. تصمیم گیری در خصوص نحوه تقسیم منافع در قرارداد پژوهشی در صورتی که در قرارداد مشخص نشده باشد.
9. تعیین نسبت سهم دانشگاه در دارایی فکری، در صورتی که سرمایه گذار، شخص حقیقی یا حقوقی غیر از دانشگاه اصلی محل تحقیق باشد یا در انجام آن مراکز مختلف سهام باشند.
10. تعیین نسبت سهم هر دانشگاه در صورتی که در ایجاد دارایی فکری چند دانشگاه سهام باشند. تعیین نسبت سهم توسط کمیته مالکیت فکری دانشگاهی که تصویب کننده طرح بوده است.
11. تصمیم گیری در مورد سهم دانشگاه در سایر موارد مالکیت فکری (مانند آثار مکتوب هنری، نرم افزارها، نشان تجاری و...)، با توجه به نقش دانشگاه و پدید آورنده در ایجاد دارایی فکری و در نظر گرفتن قوانین مربوطه.
12. تصمیم گیری در خصوص افزایش سهم در گواهی ثبت اختراع برای تشویق دانشجویان پدیدآورنده دارایی فکری که از مزایای تحصیل رایگان استفاده نمی کنند. تصمیم گیری با توجه به شهریه پرداختی تعیین می گردد.
13. تعیین هزینه داوری اختراعات و ارسال به هیات امنای جهت تایید نهایی.
14. بررسی و تعیین داور تخصصی برای موارد داوری که توسط دفتر ثبت اختراع قوه قضائیه به دانشگاه ارجاع شده است.

15. تصمیم‌گیری در خصوص سایر موارد مرتبط با مالکیت فکری که در مقررات فعلی پیش‌بینی نشده است .

ماده (4) تعهدات پدیدآورنده:

4-1 پدیدآورندگان باید با امضای یک توافقنامه پیش از شروع هر فعالیت پژوهشی یا فناورانه، آیین‌نامه مالکیت فکری دانشگاه و تعهدات مرتبط با آن را بپذیرند.

تبصره 2: دانشجویان مقاطع تحصیلات تکمیلی که برای دوره‌های کارشناسی ارشد، دکتری تخصصی، دستیاری و ... در دانشگاه ثبت‌نام می‌کنند، در طی فرایند ثبت‌نام باید ضمن اطلاع از مفاد آیین‌نامه مالکیت فکری، توافقنامه مربوطه را امضاء نمایند. در صورتی که دانشجویان دیگر نیز اقدام به انجام کار پژوهشی در دانشگاه نمایند امضای توافق‌نامه مذکور الزامی است.

4-2 در شرایطی که پدیدآورنده‌ای از دانشگاه قصد حضور در مؤسسه‌ای ثالث به عنوان مهمان دارد، پیش از امضای هر سندی که بر حقوق دارایی‌های فکری دانشگاه تأثیر می‌گذارد، باید مجوز کتبی واحد مالکیت فکری را کسب کند. در این موارد واحد مالکیت فکری می‌تواند با آن مؤسسه ثالث وارد مذاکره و توافق شود.

4-3 پدیدآورندگان داخل دانشگاه یا مهمان پیش از انجام هرگونه فعالیت پژوهشی یا فناورانه دارای حامی، جهت اطمینان از اعمال شرایط و ضوابط مربوط به آیین‌نامه مالکیت فکری دانشگاه، باید به دفتر مالکیت فکری اطلاع‌رسانی کنند.

4-4 پدیدآورنده اجازه ندارد که از طرف دانشگاه وارد قرارداد پژوهشی و یا هر قرارداد مترتب بر دارایی‌های فکری دانشگاه با اشخاص ثالث شود، مگر اینکه از طرف معاونت تحقیقات و فناوری مسئولیت عقد این قرارداد تحت نظارت واحد مالکیت فکری دانشگاه به وی تفویض شده باشد.

4-5 پژوهشگر/پژوهشگر مهمان موظف است هر گونه داده و اطلاعات حاصل از فعالیت‌های پژوهشی خود را که قابلیت تجاری‌سازی و یا افزایش اعتبار دانشگاه از طریق انتشار و استفاده عمومی دارند به واحد مالکیت فکری دانشگاه اعلام کند. شرح میزان مشارکت پژوهشگران و پژوهشگران مهمان در پروژه تحقیقاتی و فناورانه باید به صورت کامل در اختیار واحد مالکیت فکری دانشگاه قرار گیرد.

4-6 پژوهشگر/پژوهشگر مهمان باید پیش از انتشار نتایج حاصل از فعالیت‌های پژوهشی خود، اطلاعات مربوط به آن را به صورت کامل و کتبی در اختیار واحد مالکیت فکری دانشگاه قرار دهد. در این موارد، حتی اگر پژوهشگر/پژوهشگر مهمان از قابلیت تجاری‌سازی نتایج حاصل از فعالیت‌های پژوهشی خود مطمئن

نباشد، باز هم پیش از انتشار عمومی، اطلاعات مربوط به آن را جهت بررسی به صورت کامل و کتبی در اختیار واحد مالکیت فکری دانشگاه قرار دهد.

4-7 پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان باید به محض دریافت نتایج مثبت از پژوهش، دارایی فکری را شناسایی و اطلاعات مربوط به آن را پیش از هر گونه افشای عمومی در اختیار واحد مالکیت فکری دانشگاه قرار دهد تا افشای زود هنگام دارایی فکری، حفاظت و تجاری سازی آن را به خطر نیندازد.

4-8 پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان موظف است در تمامی مراحل مربوط به شناسایی، بررسی، حفاظت و بهره‌برداری تجاری از دارایی فکری، همکاری‌های لازم را با واحد مالکیت فکری دانشگاه از طریق امضای فرم‌ها و توافقنامه‌ها، ارائه به موقع و کامل اطلاعات، شرکت در جلسات و مشاوره جهت تبیین و توضیح اطلاعات مربوط به دارایی فکری و یا توسعه بیشتر دارایی فکری، انجام دهد.

4-9 پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان باید در ارتباط با اشخاص ثالث تمام تلاش خود را جهت حفظ محرمانگی اسرار تجاری دانشگاه انجام دهد. در صورت بروز هر گونه اختلاف در مسائل مربوط به محرمانگی، پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان موظف است مراتب را به واحد مالکیت فکری دانشگاه اعلام کند.

4-10 پدیدآورنده تنها باید از طریق واحد مالکیت فکری دانشگاه پیگیری و حفاظت از دارایی فکری خود را انجام دهد و در صورت هرگونه قصور در اطلاع‌رسانی در مورد دارایی فکری پدید آمده، حقوق دانشگاه نسبت به آن دارایی فکری محفوظ بوده و دانشگاه محق است علاوه بر اعمال موارد تنبیهی برای پدیدآورنده برای احقاق حقوق حقه خود در مراجع رسمی علیه پدیدآورنده اقامه دعوا کند.

4-11 در صورتی که پدیدآورنده از حامی در دستیابی به دارایی فکری استفاده کرده باشد، موظف است ابتدا واحد مالکیت فکری را از دارایی فکری مطلع کند و از ارائه مستقیم اطلاعات مربوط به دارایی فکری به حامی خودداری نماید.

4-12 در صورتی که واحد مالکیت فکری بر اساس نظر کمیته مالکیت فکری در راستای اهداف تجاری‌سازی دارایی فکری، تصمیم به برخورد با دارایی فکری به عنوان یک راز تجاری داشته باشد، پدیدآورنده به صورت کتبی متعهد به اجتناب از هر گونه افشای عمومی دارایی فکری خواهد بود.

4-13 طی یک سال پس از ثبت اختراع، برای تجاری سازی دارایی فکری اقدام نماید و در صورت عدم اقدام، دانشگاه با رعایت حقوق مادی پدیدآورنده، می‌تواند رأساً نسبت به تجاری سازی یا فروش یا واگذاری آن اقدام نماید و بدیهی است طبق توافق اولیه یا بر اساس آیین نامه حقوق مادی پدیدآورندگان لحاظ خواهد گردید. از وزارت

ماده 5) تعهدات دانشگاه :

۵-۱ پس از افشای کامل تمامی اطلاعات مربوط به دارایی فکری، واحد مالکیت فکری دانشگاه وظیفه حفاظت، پیگیری و تجاری‌سازی دارایی‌های فکری دانشگاه را دارد و بررسی و تصمیم‌گیری در خصوص نحوه انتشار و یا حفاظت از آن (از طریق یکی از اقسام مالکیت فکری از قبیل اختراع، راز تجاری، کپی رایت و ...) را دارد و موظف است متقاضی را در جریان تمامی مراحل حفاظت، پیگیری و تجاری‌سازی بررسی و تصمیم‌گیری در مورد دارایی فکری قرار دهد.

5-2 در مورد پژوهشگران مهمان، مجموعه‌ای در دانشگاه که مسئولیت بکارگیری پژوهشگر مهمان را دارد، باید مؤسسه مبدأ پژوهشگر مهمان را در جریان آیین‌نامه مالکیت فکری دانشگاه قرار داده و توافقات لازم را در مورد تخصیص مالکیت دارایی‌های فکری که ایجاد خواهد شد، با مشورت واحد مالکیت فکری، با مؤسسه مبدأ پژوهشگر مهمان انجام دهد.

5-3 واحد مالکیت فکری موظف است بلافاصله پس از دریافت اطلاعات کامل مربوط به دارایی فکری، ارزیابی اولیه دارایی فکری را از لحاظ شکلی آغاز و موانع عمده حفاظت و تجاری‌سازی دارایی فکری را شناسایی کند. نتایج ارزیابی اولیه دارایی فکری به کمیته مالکیت فکری دانشگاه ارجاع و روش مناسب برای حفاظت و بهره‌برداری از دارایی فکری توسط این کمیته مشخص می‌شود. نتایج ارزیابی اولیه باید حداکثر ظرف 20 روز کاری در کمیته مالکیت فکری دانشگاه مطرح شوند.

5-4 واحد مالکیت فکری دانشگاه موظف است تصمیم نهایی کمیته مالکیت فکری دانشگاه را در مورد نحوه حفاظت از دارایی فکری، حداکثر 45 روز کاری از زمان دریافت اطلاعات کامل مربوط به دارایی فکری به اطلاع متقاضی برساند.

5-5 واحد مالکیت فکری می‌تواند برای ارزیابی دارایی فکری از اعضای هیأت علمی دانشگاه و یا سایر اشخاص ثالث توانمند در ارزیابی دارایی‌های فکری، استفاده کند. وظیفه پیگیری و اطمینان از حفظ محرمانگی بر عهده واحد مالکیت فکری دانشگاه خواهد بود.

5-6 واحد مالکیت فکری دانشگاه موظف است در مورد آن دسته از دارایی‌های فکری که بر اساس نظر کمیته مالکیت فکری دانشگاه قابلیت حفاظت در قالب ثبت اختراع را دارند، اقدامات لازم را جهت ثبت دارایی فکری نزد مراجع قانونی داخل و خارج از کشور انجام دهد. آغاز فرایند ثبت اختراع از زمان اعلام نظر کمیته مالکیت فکری دانشگاه نباید بیش از شش ماه به طول بیانجامد.

تبصره 3: در مورد ثبت اختراع نزد مراجع قانونی خارج از کشور، در صورت نیاز به استفاده از حامی ثبت اختراع جهت پوشش کامل و یا بخشی از هزینه‌های ثبت، در مواردی که حامی ثبت اختراع نیاز به بررسی قابلیت حفاظت دارایی فکری در قالب ثبت اختراع را داشته باشد، بلافاصله پس از اعلام نظر کمیته مالکیت فکری دانشگاه، اطلاعات مربوط به دارایی فکری بر اساس قرارداد بین واحد مالکیت فکری دانشگاه و حامی ثبت اختراع، در اختیار حامی ثبت اختراع قرار داده می‌شود. وظیفه پیگیری و اطمینان از حفظ محرمانگی بر عهده واحد مالکیت فکری دانشگاه خواهد بود.

5-7 در صورتی که دانشگاه قصد و یا امکان حفاظت و تجاری‌سازی دارایی فکری افشا شده را نداشته باشد، واحد مالکیت فکری موظف است ظرف حداکثر 45 روز کاری از تاریخ دریافت اطلاعات کامل مربوط به دارایی فکری، مراتب را به اطلاع متقاضی برساند. در این حالت، پس از دریافت تأییدیه کتبی از واحد مالکیت فکری، متقاضی می‌تواند اقدامات لازم را برای حفاظت از دارایی فکری با مالکیت خود انجام دهد. دانشگاه اجازه بهره‌برداری غیر انحصاری از دارایی فکری را خواهد داشت. غیر منطقی؟؟؟

5-8 در مواردی که از حامی برای ایجاد دارایی فکری استفاده شده است، واحد مالکیت فکری موظف است حامی را در جریان دارایی فکری ایجاد شده قرار داده و بر اساس توافقات فی مابین در راستای حفاظت، پیگیری و تجاری‌سازی دارایی‌های فکری اقدام کند.

5-9 کلیه قراردادهای مربوط به بهره‌برداری از دارایی‌های فکری دانشگاه باید با موافقت و تحت نظارت واحد مالکیت فکری و منطبق بر آیین‌نامه مالکیت فکری دانشگاه باشد. واحد مالکیت فکری موظف به ثبت و نگهداری کلیه قراردادهای مربوط به بهره‌برداری از دارایی‌های فکری دانشگاه است.

5-10 واحد مالکیت فکری موظف به ثبت و نگهداری تمامی سوابق مربوط به دارایی‌های فکری دانشگاه و پیگیری تمامی پرداخت‌های قانونی لازم برای تداوم حفاظت از دارایی فکری از قبیل پرداخت اقساط سالانه نگهداری دارایی‌های فکری حفاظت شده و اطلاع رسانی به مسئول اجرایی مربوطه است.

5-11 واحد مالکیت فکری نمی‌تواند بدون اعلام نظر کمیته مالکیت فکری در مورد قابلیت حفاظت از دارایی فکری در قالب ثبت اختراع، اقدام به ثبت و پیگیری دارایی فکری کند.

5-12 در طول مدت انجام اقدامات لازم برای حفاظت از دارایی فکری، در صورت نیاز به افشای اطلاعات دارایی فکری برای اشخاص ثالث، واحد مالکیت فکری موظف به تنظیم توافقنامه حفظ محرمانگی خواهد بود و هر گونه افشا باید تحت این توافقنامه انجام شود.

5-13 در مورد تجاری‌سازی دارایی‌های فکری دانشگاه، اقداماتی از قبیل تهیه پیش‌نویس مدل‌های کسب و کار، عقد قراردادهای واگذاری حق بهره‌برداری و یا تأسیس شرکت زایشی تحت نظر واحد مالکیت فکری دانشگاه انجام خواهد شد و هر گونه اقدام در این راستا منوط به تصویب کمیته مالکیت فکری دانشگاه خواهد بود.

5-14 واحد مالکیت فکری موظف است ساز و کار حل و فصل اختلافات احتمالی بین دانشگاه، پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان و یا شخص ثالث را به صورت شفاف فراهم سازد.

15-5 هزینه‌های مربوط به بررسی و حفاظت دارایی‌های فکری که مالکیت آن بر اساس ماده 7-1 این آیین‌نامه متعلق به دانشگاه است، توسط دانشگاه تامین می‌شود. در صورت مالکیت اشتراکی (بین دانشگاه و اشخاص ثالث) هزینه‌ها به نسبت سهم مالکیت، تسهیم خواهد شد مگر اینکه در توافق کتبی طرفین شرایط به نحو دیگری تعیین شده باشد.

ماده 6) حمایت‌های دانشگاه از دارایی‌های فکری در قالب اختراع :

علاوه بر وظایف دانشگاه در زمینه ثبت اختراعات، پاداش و امتیازات تعلق گرفته از طرف دانشگاه به اختراعات اعضای هیات علمی، کارکنان و دانشجویان و فناوران مستقر در مرکز رشد فناوری سلامت دانشگاه در جدول شماره 1 آورده شده است.

جدول 1. حمایت‌های دانشگاه از دارایی‌های فکری

نوع فعالیت فناورانه	مبلغ پاداش (میلیون ریال)	امتیاز ارتقاء در ارزشیابی کارکنان و اعضای هیات علمی
ثبت اختراع در سامانه ثبت اختراع کشور (زیر مجموعه قوه قضاییه)	15	معادل مقاله ISI
اخذ تاییدیه از سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران	هر امتیاز از صفر تا 10 معادل یک میلیون ریال	هر امتیاز از صفر تا 10 معادل 0/1 در مقیاس IF
- برگزیدگی اختراع در جشنواره اختراعات بنیاد ملی نخبگان کشور (سطح 3) - ثبت اختراع در کشورهایی مثل ترکیه و چین	20	معادل چاپ یک مقاله ISI (Q2)
- برگزیدگی اختراع در جشنواره اختراعات بنیاد ملی نخبگان کشور (سطح 2) - ثبت اختراع در سامانه‌های EPO و USPTO	50	معادل چاپ یک مقاله ISI (Q1)
کسب امتیاز سطح 1 اختراعات بنیاد ملی نخبگان کشور	100	معادل چاپ یک مقاله ISI Q1 با $IF > 10$
داوری اختراعات (داوری علمی اختراع از سوی سازمان ثبت اختراع ایران یا سازمان پژوهش‌های علمی صنعتی)	15	معادل مقاله ISI

تبصره 4: پاداش‌های جدول فوق تنها به مخترعین شاغل در دانشگاه و یا مخترعین مستقر در مرکز رشد فناوری سلامت دانشگاه تعلق می‌گیرد و دانشجویان و کارکنان محترم می‌بایست در زمان ارائه گواهی‌های مربوط به اختراع و ... گواهی اشتغال به تحصیل و آخرین حکم کارگزینی محل استخدام خود را به واحد مرکز رشد ارائه نمایند.

تبصره 5: در صورت انتخاب دانشگاه علوم پزشکی ارومیه به عنوان مرجع استعلام سازمان ثبت اختراع، افراد یا شرکتهای معرفی شده از سوی مرکز رشد معاف از پرداخت هزینه انجام داوری می‌باشند.

به دلیل اهمیت حفاظت از دارایی‌های فکری و نقش مهم آن در تجاری سازی اختراعات، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از اختراعات با قابلیت تجاری سازی در خارج از کشور، میزان حمایت مالی دانشگاه از ثبت اختراعات بین المللی تا سقف 10 درصد کل هزینه‌های مربوط به ثبت می‌باشد.

تبصره 6: با توجه به حمایت و پرداخت 90 درصد هزینه ثبت اختراعات در خارج از کشور توسط کانون پتنت ایران، میزان حمایت دانشگاه 10 درصد تعیین گردیده است. در صورت تغییر در میزان حمایت سایر بخشها از ثبت اختراعات خارج از کشور، با نظر شورای فناوری دانشگاه، درصد حمایت دانشگاه قابل کاهش یا افزایش می‌باشد.

تذکر مهم: حمایت‌های مالی دانشگاه جهت ثبت اختراعات در خارج از کشور مشروط به درج نام دانشگاه علوم پزشکی ارومیه به عنوان وابستگی فرد یا افراد مخترع و با در نظر گرفتن سهم دانشگاه در اختراع ثبت شده خواهد بود (سهم دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در امتیاز مربوط به ترفیع و ارتقاء اعضای هیئت علمی حذف شده و 100 درصد امتیاز بین پژوهشگران به نسبت سهم تقسیم می‌شود).

ماده (7) تعیین مالکیت دارایی فکری:

7-1 مالکیت دارایی‌های فکری ایجاد شده توسط پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان که دارای حداقل یکی از شروط زیر باشد، متعلق به دانشگاه است و نحوه تسهیم سود ناشی از تجاری‌سازی آن بر اساس **2-8** و جدول شماره 2 همین آیین‌نامه اعمال خواهد شد:

(1) ایجاد دارایی فکری در راستای وظایف محوله از سمت دانشگاه باشد.

(2) ایجاد دارایی فکری با استفاده عمده از منابع دانشگاه باشد.

تبصره 7- تشخیص ایجاد دارایی فکری با استفاده عمده از منابع دانشگاه بر عهده مدیر گروه، رئیس مرکز تحقیقاتی و پژوهشکده محل ایجاد دارایی فکری تایید کمیته مالکیت فکری دانشگاه خواهد بود. گزارش کاملی از نحوه استفاده از منابع دانشگاه در ایجاد دارایی فکری مربوطه از قبیل میزان استفاده از منابع دانشگاه از جمله تجهیزات آزمایشگاهی و یا محاسباتی از طرف مدیر گروه و رئیس مرکز تحقیقاتی و مدیر پژوهشکده مربوطه به واحد مالکیت فکری دانشگاه ارسال و بر مبنای آن عمده بودن و یا نبودن استفاده از منابع دانشگاه در کمیته مالکیت فکری تعیین خواهد شد.

تبصره 8- استفاده از فضای دفتر کار، کتابخانه، آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های تولیدی عمومی از قبیل کارگاه تراشکاری و هرگونه خدمات و تجهیزات که هزینه‌های آن توسط پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان (بدون استفاده از اعتبار پژوهشی دانشگاه) پرداخت شده است، در ایجاد دارایی فکری به عنوان استفاده عمده از منابع دانشگاه محسوب نمی‌شود.

تبصره 9- کلیه حقوق دارایی فکری (غیر از حق نشر) مستخرج از پایان‌نامه و یا رساله مصوب دانشگاه در راستای وظایف محوله از دانشگاه ایجاد شده و طبق ماده حاضر متعلق به دانشگاه است.

تبصره 10- در مواردی که ایجاد دارایی فکری با ایده شخصی پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان اما با استفاده عمده از منابع دانشگاه باشد، طبق ماده حاضر مالکیت دارایی فکری متعلق به دانشگاه است.

تبصره 11- در مواردی که پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان خارج از وظایف محوله از سمت دانشگاه و بدون استفاده عمده از منابع دانشگاه دارایی فکری را ایجاد می‌کند هیچ یک از شروط ماده حاضر برقرار نبوده، مالکیت دارایی فکری متعلق به پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان است.

7-2 دارایی فکری ایجاد شده در نتیجه انجام فعالیت پژوهشی توسط پژوهشگر در یک مؤسسه ثالث (در صورت تامین منابع مورد نیاز برای آن پژوهش را تامین کرده باشد)، بر اساس توافقنامه‌ای که با نظارت واحد مالکیت فکری دانشگاه پیش از انجام فعالیت پژوهشی تهیه و امضا می‌شود، بین دانشگاه و مؤسسه ثالث اشتراکی تعیین خواهد شد. چنانچه توافقنامه قبلی در این خصوص وجود نداشته باشد، حقوق مالکیت دارایی فکری ایجاد شده در مدت همکاری (به غیر از حق نشر) بین دانشگاه و مؤسسه ثالث تقسیم (50-50) خواهد شد.

7-3 مالکیت دارایی فکری ایجاد شده در راستای وظایف محوله از سمت دانشگاه با استفاده از حامی، بر اساس توافق فی مابین به صورت اشتراکی بین دانشگاه و حامی خواهد بود.

7-4 تامین هزینه‌های نگهداری دارایی فکری صرفاً بر عهده مالک یا مالکان دارایی فکری بر اساس میزان سهم مالکیت ایشان خواهد بود. مگر اینکه در توافق کتبی طرفین شرایط به نحو دیگری تعیین شده باشد.

7-5 چنانچه به هر دلیل یکی از مالکان تمایلی برای ادامه نگهداری دارایی فکری نداشته باشد، مالکیت مادی دارایی فکری به مالکین دیگر منتقل خواهد شد.

7-6 چنانچه کلیه مالکان تمایلی برای ادامه نگهداری دارایی فکری نداشته باشند، باید مراتب را به صورت کتبی به پدیدآورندگان اعلام نمایند. در این صورت مالکیت مادی به تقاضای پدیدآورندگان و بدون اخذ هزینه به ایشان منتقل خواهد شد.

7-7 تمامی حقوق نشر صرف نظر از استفاده عمده از منابع دانشگاه، متعلق به پدیدآورنده است. مگر حقوق نشر از جمله حقوق نشر مربوط به نرم‌افزارهایی که در راستای وظایف محوله از سمت دانشگاه توسط پژوهشگر/ پژوهشگر مهمان ایجاد شده‌اند و یا توافقنامه کتبی انتقال حق نشر از پدیدآورنده به دانشگاه در مورد آنها امضا شده است.

تبصره 12: از آنجایی که در مورد حقوق نشر ایجاد شده توسط شخص ثالث، تمامی حقوق نشر متعلق به شخص ثالث می‌باشد، تمامی پژوهشگران/ پژوهشگران مهمان که ایجاد دارایی فکری مانند نوشتن یک نرم‌افزار را به شخص ثالث می‌سپارند باید توافقی کتبی را مبنی بر انتقال حق نشر از شخص ثالث به دانشگاه پیش از ایجاد حق نشر با مشورت واحد مالکیت فکری دانشگاه با شخص ثالث امضا نمایند.

7-8 کلیه تجهیزات و لوازم مصرفی و غیرمصرفی باقیمانده از اجرای طرح که از محل اعتبارات مربوط به طرح برای پدیدآورنده تهیه شده‌اند، پس از اتمام مرحله اجرایی طرح متعلق به معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه بوده و اموال اختصاصی دانشگاه به حساب می‌آید و باید در اختیار معاونت تحقیقات و فناوری قرار داده شود. هرگونه تصرفی در این اموال منوط به کسب مجوزهای قانونی می‌باشد.

تبصره 13: در صورتی که قراردادی در مورد تعیین تکلیف مالکیت تجهیزات و لوازم مصرفی و غیرمصرفی باقیمانده از اجرای طرح که از محل اعتبارات مربوط به طرح برای پدیدآورنده تهیه شده‌اند، بین پدیدآورنده یا شخصی ثالث با دانشگاه امضا شده باشد، بر اساس آن قرارداد عمل خواهد شد.

7-9 نشان دانشگاه به عنوان علامت تجاری، جزئی از دارایی‌های فکری دانشگاه محسوب شده و استفاده از آن به هر نوعی نیاز به مجوز دانشگاه دارد.

7-10 تمامی قراردادهای مربوط به انتقال مالکیت دانشگاه به غیر باید زیر نظر کمیته مالکیت فکری تهیه و به تصویب شورای سیاست‌گذاری مالکیت فکری برسند.

7-11 در صورتی که در قراردادهای تحقیقاتی مواد و شروطی در حوزه مالکیت فکری، بر خلاف آیین‌نامه مالکیت فکری دانشگاه نوشته شود، کان لم یکن تلقی و مطابق با مفاد همین آیین‌نامه عمل خواهد شد. مگر در مواردی که ریاست دانشگاه مواد و شروط ذکر شده را تأیید کند.

ماده 8) تسهیم درآمد حاصل از تجاری سازی :

8-1 دانشگاه موظف است در پایان هر سال مالی با تسهیم درآمد حاصل از تجاری‌سازی دارایی‌های فکری را پس از کسر هزینه‌های انجام شده برای بررسی، ثبت، بهره‌برداری و تجاری‌سازی، در پایان هر سال مالی بین ذینفعان در پدیدآورندگان ایجاد انگیزه تسهیم نماید. در این ماده مقصود دارایی‌های فکری است که بر طبق ماده اول مالکیت، مالکیت آن متعلق به دانشگاه است.

8-2 درصد تسهیم درآمد حاصل از مصادیق مختلف تجاری‌سازی بر مبنای هر یک از مصادیق تجاری‌سازی به صورت جدول زیر خواهد بود. تسهیم درآمد پس از کسر هزینه‌های ذکر شده در ماده 8-1 خواهد بود. این جدول به صورت پیشنهادی می‌باشد و بر حسب مورد و توافق طرفین می‌تواند تغییر نماید

نوع تجاری‌سازی	توضیحات	پدیدآورنده	دانشگاه
فروش یا واگذاری حق بهره‌برداری به شخص ثالث *	توسط دانشگاه	30	70
	به کمک پدیدآورنده	70	30
تولید و بهره‌برداری	با مشارکت و سرمایه‌گذاری دانشگاه	***	***
	توسط پدیدآورنده **	98	2
	مشارکتی بین دانشگاه و شخص ثالث در قالب شرکت زایشی	***	***

جدول شماره 2 - نحوه تسهیم سود حاصل از تجاری سازی

* در راستای اعمال سیاستهای تشویقی اولیه پدید آورندگان و جذب سایر افراد از زمان آخرین ویرایش این آیین نامه تا مدت هجده ماه، دانشگاه 20 درصد از سود تسهیم خود را در موارد فروش یا واگذاری حق بهره برداری، به عنوان پاداش به پدیدآورندگان اعطا می نماید. این بند تشویقی شامل افرادی می شود که در زمان امضا توافقنامه در متن آیین نامه وجود دارد و در توافقنامه آنها با دانشگاه نیز ذکر گردد.

** به مدت 5 الی 7 سال حق بهره برداری به صورت رایگان به پدیدآورنده داده خواهد شد. در صورت تقاضای پدیدآورنده برای دریافت حق انحصاری بر اساس ارزشگذاری دارایی و توافق طرفین واگذاری انجام می شود. اولویت اعطای حق انحصاری بعد از 5 الی 7 سال متعلق به پدیدآورنده است.

*** بر اساس قرارداد فی ما بین پژوهشگر، پدیدآورنده، دانشگاه و حامی، در صد تسهیم پس از انجام بررسی های لازم در کمیته مالکیت فکری دانشگاه و موافقت بعمل آمده با طرفین مشخص خواهد شد.

در تمام موارد مرکز مالکیت فکری موظف است این آیین نامه را به اطلاع و امضا پدیدآورندگان برساند و پیشنهاد می گردد بر اساس این آیین نامه توافق نامه ای با پدیدآورندگان نیز تدوین و امضا گردد. در صورت عدم وجود توافق نامه، آیین نامه امضا شده به عنوان توافق اصلی لحاظ خواهد گردید.

در مواردی که بیش از یک پدیدآورنده وجود دارد، سهم پدیدآورنده، بین جمع پدیدآورندگان به نسبت میزان مشارکت ایشان، در توافق نامه تقسیم می شود. اگر بر خلاف ماده 4-5 این آیین نامه، شرح میزان مشارکت افراد از قبل تعیین نشده باشد، به نسبت مساوی تسهیم می شود.

چنانچه همکاری پدیدآورنده به عنوان پژوهشگر/پژوهشگر مهمان با دانشگاه به پایان برسد، سهم متعلق به او محفوظ خواهد ماند.

در صورت ایجاد یک شرکت زایشی، باید طی توافق کتبی بین دانشگاه و پژوهشگران، سهام به طور عادلانه تسهیم شود. شرایط توافقنامه باید به صورت موردی مذاکره شود و با توجه به سهم هر یک از پژوهشگران در توسعه و بهره برداری از دارایی فکری ایجاد شده و یا هر گونه هزینه ای که توسط پژوهشگران پرداخت شده، بین پژوهشگر، موسسه و شخص ثالث به طور عادلانه تسهیم شود. تصمیم گیری در مورد شرایط استقرار این شرکت زایشی باید توسط مرکز رشد/ پارک علم و فناوری یا هر موسسه دیگری به نمایندگی از آن انجام شود.

ماده (9) حل و فصل اختلافات :

الف) در متن قراردادهای داخلی، قوانین ملی و نیز دادگاه های ایران و در قراردادهای خارجی، دادگاه های مورد توافق طرفین، به عنوان قوانین و مراجع رسیدگی به اختلافات مشخص می گردند.

ب) واحد مالکیت فکری، ساز و کار حل و فصل اختلافاتی که ممکن است بین دانشگاه، پدیدآورنده دارایی فکری و یا حامی پیش آید را فراهم می سازد.

ج) در صورت بروز اختلاف نظر بین پژوهشگر و دانشگاه، مسأله بایستی به کمیته داوری تصمیم گیری شامل: نماینده پژوهشگر، نماینده از طرف دانشگاه و یک نفر داور مرضی الطرفی (به معرفی معاون تحقیقات و فناوری) ارجاع داده شود. در صورتی که کمیته حداکثر طی یکسال به تصمیم قطعی نرسد، پژوهشگر می تواند مراتب را از مراجع قانونی پیگیری نماید.

ماده (10) اجرای شیوه نامه:

این آیین نامه، برای تمام افراد شاغل در دانشگاه (اعم از اعضای هیات علمی، کارکنان، کارشناسان، تکنسین ها و دانشجویان) و بطور کلی هر فردی که از تسهیلات، اعتبار و امکانات دانشگاه (که در راستای انجام یک فعالیت در طی زمان معینی که با دانشگاه همکاری دارد) استفاده نماید، حاکم است و بایستی توسط دانشگاه به نحو مقتضی به اطلاع افراد ذینفع رسانده شود و هرگونه دستاوردی در طی این فعالیت اعم از داده، اختراع، وسیله و مشابه آن را شامل می شود.

کلیه قراردادهای، منطبق با این خط مشی و سیاستگذاری دانشگاه خواهد بود. این خط مشی با قوانین بالادستی، قوانین ملی و تعهدات بین المللی کشور منطبق بوده و در صورت تغییر در آنها، مورد بازنگری قرار گرفته و توسط کمیته مالکیت فکری معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت بررسی و تأیید خواهد شد.

این آیین نامه، از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا خواهد بود و پس از آن براساس بازخوردهای دریافتی و با توجه به بازنگری های انجام گرفته در سایر اسناد بالادست و در راستای سیاست های داخلی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه به روزرسانی خواهد شد.

ماده (11) اعمال و اصلاح آیین نامه:

9-1 این آیین نامه در صورت لزوم و به تشخیص کمیته مالکیت فکری قابل تجدید نظرخواهی خواهد بود، کمیته مالکیت فکری دانشگاه وظیفه اعمال و تصویب اصلاح آیین نامه را بر عهده خواهد داشت.

این آیین نامه با یک مقدمه، 11 ماده و 13 تبصره در تاریخ 1400/11/16 بررسی شد و با امضای ریاست دانشگاه تصویب و از این تاریخ لازم الاجرا خواهد بود.